

ŠLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejem za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanju naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Črnogorska kulturna slavnost.

V kršne Črne gore središču, na malem Cetinju, se vrši danes prepomembna slovanska kulturna slavnost, h kateri so se zbrali odličnjaki vseh slovenskih rodov in odposlanci znanebitih slovenskih in neslovenskih kulturnih zavodov, štiristoletnica ustanovitve Obodske tiskarne.

Črnogorci so bili prvi slovanski rod, ki je spoznal pomen tiskarstva in njih tiskarna v Obodu bila je najbrž prva na slovanskem svetu. Čehi so sicer že l. 1468. imeli svojo tiskarno v Pragi, ali ustanovitev Obodske tiskarne se je po vsej priliki zgodila že pred letom 1493., kajti prva znana knjiga, natisnjena v tej tiskarni, je „Osmoglasnik“, ki pa v pravoslavni cerkvi ni tolke važnosti niti tako potreben, kakor druge knjige. Zato pa je zelo verjetno, da so Črnogorci ustanovili Obodsko tiskarno že pred l. 1493., da pa so se pred „Osmoglasnikom“ natisnjene knjige pogubile.

Za razumevanje vsega pomena Obodske tiskarne treba je nekoliko spoznati politične razmere na tedanji Črni gori. Dobrih sto let poprej je turška sila prisvojila si Bolgarsko in razbila slavno srbsko carstvo. Štirideset let pred ustanovitvijo Obodskega kulturnega zavoda je padel Carigrad, trideset let prej so se Turki polastili Bosne in deset let prej tudi Hercegovine. Črna gora je bila tedaj jedina svobodna, od Turkov neodvisna dežela na celiem balkanskem potoku in ob črnogorskih skalah razbijala se je tedaj leto za letom tista grozna turška vojska, katere se je bala vsa Evropa. L. 1474. je 70.000 mož broječa turška vojska oblegala Skadar na Bojani, kateri je bil takrat v oblasti Benečanov. Ti so prosili črnogorskega gospodarja Ivana Crnojevića za pomoč. Ivan je Turke pregnal, a že leta 1478. napravil se je proti njemu sam Mohamed II. s silno vojsko ter primoral Črnogorce, da so se umaknili na drugo stran jezera skadarskega. Tu je napravil Ivan Crnojević močno utrdbo, sedanj Rijeko, a v tem, ko je on zbiral nove moči za boj zoper Turke, je njegov sin Juraj ustanovil Obodsko tiskarno, v kateri so bile natisnjene — kolikor se vč — tri knjige, namreč osmoglasnik, psalter in molitvenik. Vojska s Turki je kmalu primorala Juraja Crnojevića, da je napravil v Cetinju središče svoje male, za obstanek boreče se državice, dočim so

Turki uničili tiskarno. L. 1516. odpotoval je Juraj v Benetke — oženjen je bil namreč s hčerjo beneškega patricija Erizza — od koder se ni več povrnih v domovino. Vladika je prevzel vlado in od tedaj do l. 1851 bili so cerkveni poglavarji črnogorski zajedno tudi posvetni vladarji.

Kjer se knjige tiskajo, tam so tudi potrebne. Ko se je ustanovila Obodsko tiskarna, bili so Črnogorci kulturni element na Balkanu. Ali vsled neprestanih turških napadov morali so vse svoje sile žrtvovati za obrambo svobode in domovine in zato so v kulturnem oziru nazadovali bolj in bolj. Ivan Crnojević je poznal dobro zapadno civilizacijo. Bil je z Benetkami in sploh z Italijo v najožji dotiki in takisto tudi njegov sin Juraj. Spoznal je, da nima narod, kateremu je vladal, niti v Turkib niti v Benečanih prijatelja in da je jedini spas črnogorske svobode in narodne individualnosti samosvoja, slovenska kultura in da to doseže v zmislu cirilometodijske tradicije, žrtvoval je za tedanje čase ogromno sveto in ustanovil Obodsko tiskarno.

Turki so razdejali Obodsko tiskarno in od tedaj je začelo pojemati tudi kulturno življenje in delovanje na Črni gori. V 17. in 18. veku niti svečeniki niso znali čitati. Tedaj je bila neprestana vojska s Turki in tudi svečenik je le redkokdaj utegnil opraviti božjo službo. Črna gora je v tem neprestanem boju marsikaj pretrpela, izgubila skoro vse sledove kulture, ali ohranila je svobodo, individualnost, narodnost in ideale. Ta usoda Črne gore obuja v nas razne misli; čemu naj daje narod prednost: civilizaciji na troške narodne individualnosti, ali narodni individualnosti brez civilizacije?

Beneška republika je s svojo sijajno in rafinovano kulturo že davno propadla, a Črna gora stoji še danes na stališču cirilometodijskih tradicij ter prospева kulturno in politično tako, da more sedaj slovesno praznovati 400 letnico, kar je položila temeljni kamen samosvoji, narodni individualnosti primerni slovenski kulturi.

Pošiljajoč hrabrim Črnogercem svoje pozdrave k današnji slavnosti, želimo zajedno z drugimi slovenskimi rodovi, da bi Črnogorci postali tudi na kulturnem polju zopet to, kar so bili tekom stoletij, in kar so na političnem polju še danes, namreč nositelji in branitelji neskajene slovenske ideje.

LISTEK.

Mahmudkina deca.

(Prevod iz ruskega.)

II. Zaslissa.

(Dalje.)

„Da! Komu je vojna potrebna?“ Pritrtil je i Ivan Fomič. „Vse, kar imam, — je moja plača. Ako bi ubili mene, — o čem naj živi družina?“

Zaslissa je prešla nehote v razgovor o družinskih razmerah. Major je prevajal polkovniku in tudi ta je imel sočutje z ujetnikom.

„Recite mu, Ivan Fomič, da, ako bi ljubil svoje otroke, odpravil bi se mirno v Rusijo in, vrivši se čez nekaj mesecov, vzgajal bi jih zopet... Nekaj mesecov ni dolg rok, — otroci bi radi tega nič ne izgubili.“

Mehmed-bej se nasmeħne tužno.

„Ako bi naše žene in naše družine znale, da so Rusi taki, ostale bi mirno na svojem mestu in bi nas čakale. Gospodarile bi pridno in vzgajale

otroke. Ali le še nekoliko dñij, — in vse turško bo bežalo od tod. Da le dospejo vaše vrste do Iledim-Kioja, Adrijanopol bo prazen. Ostali bodo le kristijani. Vi ste me izpraševali,“ reče nakrat goreče, „zakaj sem pobegnil od tega dobrega časnika? Pobegnil sem radi družine, da bi jo rešil. Da bi rešil ženo, da bi ohranil otroke. Vam je lahko govoriti. Ali pa veste, kaj bo sedaj z njimi? Žena bo pustila od strahu dom, gospodarstvo, vrt!... Polastil pa se jih bo kak Grk ali Armenec. Ona sama z otroki uide v Stambul. Tam jej upraviteljstvo pomagati ne more: od kod denar? Sto tisoč družin je pri nas razgnanih. Spravili jo bodo na Azijatski breg v Skutari, in jo tam pozabili. Kaj naj počne? Samo jedno je ostane: moji otroci so zdravi, lepi. Prodala jih bo v ptuje hareme, a sirote bodo pozabile kmalu celo ime očeta svojega... Vzgajali bodo — malčke, da bi bili vse svoje življenje sluge, deklice — na prodaj kakemu bogatemu starcu v Aleppo ali Damask. Žena — bude žalovala, žalovala, in šla sama v kak harem... In ko se vrnem čez jedno leto, — kaj bom našel? O mojih otrocih ne bude sledu, o ženi ni nihče čul. Od gospodarstva ne

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. julija.

Le roi est mort, vive le roi!

Včeraj popoldne je bil pogreb umrlega vojnega ministra. Pogreba udeležil se je sam cesar na čelu nadvojvod in državnih dostojanstvenikov. Baura krije sedaj hladna zemlja, svet pa ugiba, kdo stopi na njegovo mesto. Kandidatov je — kakor smo že včeraj javili — mnogo. Imenujejo se podmaršali: Fejervary (nenadomesten kot minister deželne brambe ugarske); Beck (načelnik generalnega štaba, rodom iz Freiburga v Breisgau); Reinlaender (ui v posebnem prijateljstvu z generalnim inspektorjem vojske); König (rodom Meklenburžan); Merkl (dosedaj namestnik vojnega ministra, jako priljubljen general in znan kot neusmiljen nasprotnik nepotismu); Sveteney (rodom Madjar); fml. Reicher, finl. Krieghamer in fml. Albori, divizionar v Ljubljani. Poslednji je znan kot najbolj učeni avstrijski častnik; ko bi dobil on prednost pred poveljniki vojev, bil bi to senzačen dogodek. Ako postane Beck naslednik Biurov, je skoro go-to, da pride Albori na Beckovo mesto.

Karakteristično utemeljevanje.

V predvčerajšnji seji deželnega zbora tirolskega verificirale so se nadomestne volitve, vršišče se pred kratkim v Trentinu. Razven jednega poslanca, dona Lorenzonija, izvoljeni so bili sami pristaši abstinenčne politike. Lorenzoni je prišel v dež. zbor, je storil obljubo in potem slovesno izjavil, da ni prišel prostovoljno v deželni zbor, ampak po volji in na ukaz knezoškofa. Da je smel postopati po svojem osebnem prepričanju, ostal bi bil doma. Ker je pa škof njegov predstojnik ne samo v cerkvenih, ampak tudi v političnih rečeh, uklonil se je tej volji in tej zapovedi kot duhovnik in kot katolik. Kar je za druge ljudi strankarska disciplina, to mora biti za katolika tudi v političnih rečeh pokorščina. — To je vsaj jasno in nedvoumno govorjeno.

Ogerska ministrska posvetovanja.

Dočim so ministri drugih držav že odpotovali v svoja letovišča, da prežive nekoliko mesecev „procul negotiis“, tičé ogerski ministri še vedno v Budimpešti in imajo dan na dan dolge konferencije. Še k obedu ne hodijo domov, ampak ostanejo pri ministarskem predsedniku. Nekateri trdijo, da se ministri posvetujejo o uvedbi civilnega zakona in o premembji zakonskega prava, drugi pa sodijo, da

estane celo nič, a v domu mojem je gospodovati ptujec. Vi pravite, zakaj sem ušel? Zato, ker me je mučila skrb... Jaz sem preje, kot sem ubežal, jokal vso noč. Znal sem, da grem v smrt. Sedaj je vse jedno — živeti ali umreti... Ako se posreči, — rešim otroke, ako se ne posreči, — umrjem... Usoda! Umreti ni strašno... Jaz sem videl vsak dan smrt pred seboj in privadil sem se, gledati jej mirno v obliče. Strašno je, da bodo oni brez pomoci, gladni, nesrečni... Strašno je, da sem tako blizo, — a rešiti jih ne morem.“

In stari Turek povesi glavo na roke in zaplače pred ganjenimi častniki.

Polkovnik skoči po konci, stopa po sobi gori in dol, izpravlja si nekaj iz očij, kar je nehote v njih se prikazalo, a srdi se sam na-se.

„Vrag vedi, kaj!... mrma za-se. „Se tega je nedostajalo, da postanem baba...“ Pogleda na Ivana Fomiča, — tudi ta sedi ves bled in riše nekaj po mizi s palcem...“

„Da, vojna je težka, strašna reč!“ reče za-se Ivan Fomič, ne obrnivši se k nikomur.

„Jaz sem do vojne živel doma,“ reče zopet

ureujejo državni proračun in da je to sila težko delo. Troški so se namreč nerazmerno pomnožili in ministerstvo je v največji zadregi, kakó izkazati, če ne prebitek pa vsaj ravnovesje. No, Madjari so znani kot navihanci in bodo brez dvoma izkazali v proračunu še kak prebitek, dasi so blagajnice prazne, če bodo le finančni krogi temu izkazu verjeli.

Vnanje države.

Francija in Sijam.

Sijamska vlada ni ugodila francoskim tirjavam; vzprejela je sicer nekatere stavljene pogojev, zavrgla pa vse tiste, kateri se kolikor toliko tičejo angleških interesov. Upliv Anglije je jasen, dasi nje same ne bodo zadele posledice. Pariški listi zahtevajo, naj francoska vlada ne trpi nikakega umešavanja angleške vlade. Gledé od Francije zahtevanega teritorija, izgovarja se sijamska vlada na ueki ugovor z Anglijo, češ, da je dotedni svet dobila od Anglije v oblast s pogojem, da ga nobeni drugi državi ne odstopi. To je seve samo pretveza, prav v zmislu angleške politike, ustanavljati samostojne države mej Indijo in kolonijami evropskih držav. Francija se ni zadovoljila z odgovorom sijamske vlade ter svojemu zastopniku v Bangkoku naročila, naj nemudoma zapusti sijamsko rezidenco in blokirala sijamsko obrežje. Situacija je tako, da skoro ni upati na pobotanje mirnim potem, tem manj, ker so bile večje praske mej Francizi in Sijameci že prej, nego je došel odgovor na ultimatum. Francoski vojaki so zmagosno pobili Sijamec in si osvojili štiri važeče trdnjavice. Angleži so vsled teh dogodkov silno razburjeni, toda angleški listi le ne groze z vojsko tudi ko bi Francija blokirala vse sijamsko obrežje, dasi naglašajo velikansko škodo, katero bi imela angleška trgovina vsled tega. „Pall Mall Gazette“ pravi, da se tičejo francoske tirjavte, katere misli Francija izsiliti z orožjem, Angleške same. Tri četrtine sijamske trgovine so v angleških rokah, zato je razglašena blokada krvava rana angleški trgovini. Toda — pravi imenovan list — prav v Angliji je tista država, na katero meri francoska akcija v Sijamu. Francozi in Rusi upajo, da bodo Indijo, izvor angleškega bogastva, obkotli na severozapadu s Pamirja in Merva, na jugovzhodu od Sijama, da bi na ta način Angliji zavezali roke v Evropi. Upajo, da nam bo strah pred dvojnim napadom v Indijo brani, da bi hodili roko v roki s trozvezo. To je naprsto velika francoska-ruska akcija, uprizorjena zategadelj, da bi se osabil naš upliv v Evropi. Če ostanejo Rusi v Pamiru, in če pridejo Francozi v Sijam, premenila bi se situacija na veliko škodo Anglije, ker bi bila potem Indija v nevarnosti in bi morala Angleška koncentrirati tam vse svoje sile, dočim bi se morala v Evropi odpovedati vsem svojim načrtom. Kdo misli, da je sijamsko vprašanje nevažna azijska aféra, temu se o razmerah v onih krajih niti ne sanja ne. Mi vemo, kar sedaj francoski diplomatične še taje. Takisto nam je znano, da pride v kratkem v Sredozemsko morje posebno rusko brodovje, da podpira ondotno francosko brodovje, katero je Angliji z ozirom na Indijo že sedaj trn v peti. — Tako piše imenovani ugledni list in to nam pojasnjuje, zakaj je francoska akcija v Sijamu Angleži tako neugodno zadeva. Vzlic temu ne verujemo, da se bodo Angleži sami vtikal v borbo mej Francozi in Sijameci, dasi bi bilo lahko konec angleški slavi v Indiji, če bi ta na jedni strani mejila ob francoski, na drugi ob ruski teritorij, ako ne bo zopet slovenska dobrodušnost tega preprečila. Da pa ta dobrodušnost često upliva na politiko, to vemo od tedaj, ko so Slovani stali pred vratmi Carigrajskimi in so imeli samo še jeden korak, da bi bili pribili križ na — Ajo Sofijo, pa tega vender niso storili.

Turek. „Vsi otroci so se rodili pri meni, vsak dan sem jim sledil s paznim očesom. Videl sem, kako so rastli, kako se je razvijal njih um, od trenotka, ko so me v prvo spoznali, dotlej, ko so jeli govoriti... Vsega se spominjam sedaj... Nožice so imeli slabe... Le usta so bila odprta, kakor pri golih ptičkih v gnjezdu. Kdo jim bo prinašal hrano... Mati? — tej samej grozi smrt... Bilo je...“

— Is zopet je končal. Moči ni bilo...

„Povsem kakor pri nas z vami, Ivan Fomič... Povsem kakor pri nas z vami!“ bega po sobi vzne-mirjeni polkovnik.

„Kaj nam je sedaj storiti? Jaz mislim, da ga že jutri odpravimo k generalu.“

„Da... Razume se, jutri...“

„Naj bo on danes pri nama!“

„Naj bo, naj bo... Vevel bom Semenu, da mu pripravi posteljo... Čvetero otrok, — sedaj pa govoril!“

„Ali general ga bo dal brez pomude ustreliti.“

„Hm... da... mogoče... kakor naletiš. Njemu poveš o otrocih...“

„Podla reč je — vojna, polkovnik. Prepolda!“

Dopisi.

Iz Dol. Logatea 22. julija. [Izv. dopis.] (Raznosterosti.) Dočim smo pred kakimi 14 dnevi imeli še sušo, namotil nam je početkom minulega tedna dež naša polja v toliko, da je rastlinje pogalo v bujno rast in da je to leto smeti upati še dokaj dobre „fruge“. Dal Bog, da bi tudi tako bilo, da bi vsaj naši kmetje-trpini ne trudili se v tej nezmošni vročini zaman. Po drugih krajih, kakor se čuje, uničila je toča ves kmetovalčev trud in up, a hvala Bogu, pri nas se še ne spominjam, da bi nam bila napravila toča znatne škode, akopram se ne moremo bahati z bogatimi pridelki. Zmirom je še tako bilo, da nismo mogli posebno tožiti, saj je poznato, da Slovenec, ki je sicer blage naravi, za vsak nič ne javka. Do danes nam ni nadlegoval dež, torej kmetič bode si lehko spravil posušeno travo pod streho — in jedna skrb ga bode manj trila.

Letos je privabil naš kraj toliko tujev iz Trsta in drugod, kakor še nikdar prej. Večjidel je zastopan ženski spol, ki se namerava „frišat“ po naših luvadah celo poletje. To je tudi nekaj, ker tujevi da je vedno kak novčič skupit. Naš kraj, rekel bi letovišče, je za tujev kaj ugoden; železnica je vsak čas pri rokah, da se lehko peljajo kamorkoli, toda jedino obžalovati je to, da v vasi ni toliko stanovanj na razpolago, inače bi došlo več tujev, nego jih je. Tudi v tem obziru, menim, ne boderemo zastali, kajti ne manka se pri nas podjetnih gospodarjev, ki se ne boje ni znoja ni troška, da kaj napravijo.

Zadnje dni beležiti je tukaj in v Gorenjem Logatci skupaj troje nezgod. Včeraj zvečer prišel je neki osemletni deček iz Broda pod težek, s senom naložen voz, ter je umrl vsled dobljenih poškodb. Danes je utonila neka 40letna ženska iz Gorenje vasi, zvečer pa se je zopet zvrnil poln voz sena na nekoga priletnega hlapca. Mož je zelo pohabljien. Peljali so ga na njegov dom v Martinhribu, kjer ga bodejo zdravili.

t + o.

Iz Mokronoga 24. julija. [Izv. dopis.] (Okrajna posojilnica.) Zadnja leta so se po Slovenskem okrajnem posojilnicu jako pomnožile — tako, da imamo dandanes že malo okrajev, kjer bi ne bilo tacega prekoristnega zavoda. Kolike važnosti so ravno posojilnice, nam ni potreba povdarijati, kajti kolikokrat se priperi, da ta ali oni potrebuje novčne podpore, v naglici pa ne ve kam obrniti se. Naš kmet je pogosto primoran vsled slabih letin iskati denarja na posodo, ne ve pa, kje bi ga najložje dobil. Največkrat ga mora iskati po prizadetvanih družih pri kaki tuji posojilnici. Če je pa posojilnica v okraju samem, mu je to ložje in ga tudi navadno toliko ne stane. Zatorej bi bilo koristno in potrebno misliti tudi pri nas na ustanovitev tacega zavoda. V Mokronogu in njegovi okolici imamo dosti vrlih rodoljubov, katerim je blagor ljudstva pri srci in koji bodo gotovo radovoljno pripomogli, da se ustanovi okrajna posojilnica za Mokronoški okraj. V ta namen pride dné 3. avgusta k nam odposlanec „Zveze slovenskih posojilnic“, g. Iv. Lapajne s Krškega, da nam pojasni, kako bi se ustanovila posojilnica, na kar opozarjam vse Mokronoške rodoljube. Shod za to bode v šolskem poslopij in

„S tega stališča... Gotovo!... ta je izgubljen. No... mondura, znate!... Ali zopet prisia... Da bi vse vrag! Do jutri pustiva vse take misli!... Ali srce me le boli... Vprašajte ga, pije li vino? Sedemo skupaj k večerji.“

III. Sanje.

Ujetnik je legal skupaj s polkovnikom in Ivanom Fomičem k počitku v isti sobi.

Kmalu je vse utihnilo. V pričetku dohajali so še skozi temo gluhi odmevi strelov. Turki se niso mogli pomiriti nakrat, in brez ozira na to, da jim naša puška ni odgovarjala, nadaljevali so pošiljati k nam svinčenko za svinčenko, no potem naveličali so se i ti.

Sama noč je carstvovala sedaj nad svetom, odevaže s svojo vlažno temo i vršne gora, zasute s snegom, i mirne soseske, kjer so kakor izmrle stale turške vasi, zapušcene po bivateljih, in dolino, po kateri so ležali sedaj tisoči mrljev, upiraje v polno višino tajnosti in mraka svoje nepremične, široko odprte oči. Hoteli so nekako uvideti v njej nekaj, povpraševali so nujno nebo, kam je prošlo to, kar jih je še zjutraj oživljalo, kam se je izgubil po-

nadejamo se za trdno, da se ga udeleže vsi zavedni in domoljubni Mokronožani. Torej udeležimo se v tretji dan avgusta mnogobrojno shoda za ustanovitev okrajne posojilnice za Mokronoški sodniški okraj!

Iz Središča, 25. julija. [Izv. dop.] (Požar.)

— Nemška predzrost. Komaj smo požar od 16. aprila t. l. nekoliko pozabili, kar nas v petek 21. t. m. popoludne zopet plat zvona na pomoč kliče. Gorela je hiša Franca Novaka in le hitra pomoč odvrnila je veliko nesrečo, kajti jug je močno vlekel in v obližji stoeči hrami, katerih strehe se skoraj dotikajo, bi bili gotovo uničeni, da ni to zaprečilo naporno delo gasilcev. Hvala požarni brambi in občinam Grabe in Obriž, da so z brizgalnicami hitro na mestu bili. Tukaj bode nam pomoč ložja, ko pri prvem požaru, ker tedaj je ogenj 18 gospodarjem domovja uničil. Ti že večinoma dogotavljajo svoje hiše, ker dobili so izdatne pomoči v denarju, oblike, v lesu, z dovažanjem kamna, opeke itd.

Ponesrečeni so prav hvaležni za pomoč, le neki iz „rajava“ privandrani mož ni zadovoljen ter kvasi nesramne laži o podpori. Ker pa tukaj nikdo njegovih nazorov ne odobrava, dal je mož duška svoji jezi v „Grazer Tagblattu“ pod naslovom „die vertheilende Gerechtigkeit der Slovenen“, trdeč da se ga je navlašč preizralo, a to ker je Nemec. To pa je grda nehvaležnost.

Podpora poslala se je najpotrebejšim in mej te se Venigerholz ne more šteti, ker on je vsaj toliko zavarovalnine dobil, kakor je škoda trpel, povrh tega pa mu je občina Središče kakor vsekemu drugemu precej lesa za stavbo dala, a on ima druge nazore in trdi v „Tagblattu“, da denarne podpore zato ni dobil, ker je jedini Nemec tukaj ter se baba z zaslugami, katere si je baje pridobil za našo občino „durch materielle und geistige Förderung der Gemeindeinteressen“ za Središče. Oti nehvaležno Središče, — ko si pred 32 letmi moža z „Berlinerjem“ na ramu prišlega komaj dočakalo, da mu takoj upravo občine izročiš, katero ti je vso dobo tudi „geistig“ (s točenjem žganja, piva in vina) opravil — tako plačuješ ti svoje dobrotnike. Mož — kateri si je mej Slovenci precej gročev pripravil in kateremu sta vsled tega greben in jezik precej zrasla, bi pametno storil, da se vrne k svojim pravicoljubnim bratom, kateri ga bodo gotovo hitreje siti, kakor mi. Obrekoval nas pa ne bo dolgo.

Domače stvari.

— (Začasni odbor „Radogoj“) prejel je nastopno pismo: „Slavni odbor! Za uspešno napredovanje našega ljudstva treba je pred vsem več zavedne svetne slovenske inteligencije. Ta nedostatek čuti se najbolj na mejah, kjer je naše pridno ljudstvo večinoma brez zagovornikov in svetovalcev v posvetnih rečeh izpostavljen ponemčevanju od strani šol in nemškega uradništva, ki širita nemčurstvo. Za naš boj za obstanek tukaj na mejah treba je v vseh strokah pri vseh uradih duševno in telesno krepik in zavednih mož in da bi nam društvo „Radogoj“ veliko takih mož vzgojilo, v to pomozi Bog! Radi tega pozdravljam z največjim veseljem ustanovitev tega prepotrebnega društva ter vpošljem svoto od 50 gld., da me vpšete za ustanovitelja. V Gornji Radgoni dne 20. julija 1893.

slednji vdih njih z bajonetom in svinčenko probitih prsi?... In tudi vlažna noč je gledala na njeg tužno, točo redkoma bladne solze na njih skazené obaze...

Ivan Fomič ne more zaspasti dolgo.

Premetava se pod plaščem, vrže ga s sebe, pa se zopet odene, jame čitati že desetič star časopis in ga zopet odloži, pogleda na grbastega Turka, posluša njegovo govorjenje v spanji, trudi se misliti kaj drugega; no misel se vedno vrača k istemu...

In ko naposled zatisne oči, ko postane dihanje njegovo mirneje, ko zaključi nočni mrak, osrčen s tem, da je zakrila luč svoje žolto, slabo oko, i to sobo v svoje tiko objetje, nadaljeval je Ivan Fomič misliti na isto. Vidi otroke, ne nesrečnih zavrženih malčkov tega ujetnika, ampak svoje otroke okolo skrbne matere, varne sredi varnega spokojstva polja, obkoljujočega malo Rusko, mestice, kjer je živelja družina njegova. Njegova misel je preskočila tisoče vrst... Kako da ni teh bojev, teh brezstevilnih mrljev, nesreč tega morja, katero je gonilo že davno svoje krvave valove pred njegovimi očmi...

(Dalje prib.)

Z odličnim spoštovanjem notar Oton Ploj^a. — Vrlemu rodoljubu, ki je v tem svojem pismu izrazil toliko uvaževanja vrednih resnic, na vzpodbudi in požrtvovalnosti iskrena zahvala!

— (Osobne vesti.) Sodna pristava gg. Anton Klobučar v Ptiju in Maks pl. Langer v Novem Mestu sta imenovana okrajinima sodniškega, prvi v Trebnjem, drugi v Radečah. Trebanjcem čestitamo, da dobe tako odličnega pravnika in uzornega narodnjaka za sodnika.

— (Prvo korno družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništu našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Neimenovanec v Gomilskem 2 kroni; neimenovanec v Grajski vasi 2 kroni; skupaj 4 krone. — Od 17. maja do današnjega dneva došlo je uredništu našega lista vsega skupaj kot kronin dar **3323** kron 62 vin. Slava vzorni požrtvovalnosti rodoljubnih darovalk in darovalcev! Živili njih nasledniki!

— (Zabavni večer,) ki ga je priredila včeraj prva Ljubljanska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na čast skupščinarjem, ki so se odpeljali danes zjutraj k glavnemu zboru v Sežano, bil je še dokaj dobro obiskan, ako jemljemo v poštev veliko obilico narodnih veselic, vrstečih se druga za drugo. Došlo je več rodoljubov koroških, duhovnega in posvetnega stanu, katere je pozdravil v imenu vodstva načelnik družbe sv. Cirila in Metoda, č. g. vodja in profesor Tomo Zupan, zahvalivši se vsem drugim došlim gostom in Ljubljanskim rodoljubom. Izrekel je nado, da bode družba tudi nadalje v slogi delovala tako uspešno, kakor se je vsled izredne požrtvovalnosti slovenskih rodoljubov razvila njena dejavnost posebno v poslednjih mesecih, ko so od vseh strani takoj obilno prihajali kronini darovi. Stajerski in gorenjski udeležniki zborovanja prihajajo še le v noči in v jutro. Pevsko društvo „Ljubljana“ je iz prijaznosti sodelovalo in pelo prav dobro več zborov, vojaška godba pa je svirala z znano spremnostjo in bila radodarna tudi s slovanskimi točkami.

— (Corrigendum.) Iz Zagorja se nam piše: Vse je žalostna resnica, kar ste pisali v novici „Tres faciunt collegium“ o postopanju našega gosp. župnika, le to blagovolite popraviti, da se je gospod kapelan — in ne g. župnik — tako grdo jezik, ko ga je prišel nekdo na zabavišče prosi, naj gre bolnika obhajat. *Suum cuique!*

— (Potrjena pravila.) Spremenjena društvena pravila „Dijaške in ljudske kuhinje“ in „Slovenske Matice“, kakor sta jih odobrila zadnja občna zborna omenjenih društev dné 26. maja in 7. junija t. l., je kranjska deželna vlada potrdila.

— (Nesreča pri pogrebu.) Včeraj popoludne pripetila se je pri pogrebu veleposestnika g. Hočevarja velika nesreča. Ko je spred voditelj do Schaferjeve hiše na Dunajski cesti, splašil se je konj fijakerja št. 4. (g. Matevža Oblaka) in se je voz prekopnil, ter podrl venec nosečega postreščeka št. 14. J. Vidmarja. Nastala je velika zmeščjava med pogrebci. Teško poškodovanega Vidmarja so takoj prenesli v bolnico, zlomljeno ima jedno roko in tudi jedno ali več reber. Tudi voznik je bil poškodovan, istotako voz. Konj se je baje prestrašil pred peresnimi nakiti konj, vozečih mrtvaški voz in tako prouzročil nesrečo.

— (Samomor.) Danes zjutraj ustrelil se je v tukajšnji vojašnici podčastnik J. J., doma iz Fužin pod Ljubljano. Uzrok samomora je neznan.

— (Šolska poročila.) Na I. mestni petrazredni deški ljudski šoli Ljubljanski je bilo učencev v petih razredih (prvi štirje vsak v dveh oddelkih) 464, in sicer 392 iz Ljubljane in 72 zunaj Ljubljane stanujočih, razun jednega vsi Slovenci in vsi rimsko-katoliške vere. Za višji razred sposobnih je bilo 347, nesposobnih 114, neizprašani 3. Za vstop v srednje šole se jih je oglasilo 98. Poučevali so: Voditelj g. Andr. Žumer, 1 katehet in 8 učiteljev. Obrtno pripravljalno šolo je obiskovalo v dveh oddelkih 126 učencev do konca leta, 54 jih je izstalo med letom. Razun 2 Nemcev bili so vsi Slovenci, in sicer 159 iz Ljubljane in 21 zunaj Ljubljane stanujočih. Obrtno bilo je zastopanih 26. Poučeval je voditelj g. A. Žumer in dva učitelja. Učni jezik v obeh šolah je bil slovenski. Poročilo ima na čelu članek „Tristoletnica zmage pri Sisku“, v katerem popisuje učitelj g. Iv. Belè šolsko slavnost dné 22. junija. — Na drugi mestni petrazredni deški ljudski šoli je bilo v petih razredih (vsak po dva oddelka) 587 učencev, in sicer 493 iz Ljub-

ljane in 44 zunaj Ljubljane stanujočih, po narodnosti 532 Slovencev, 3 Nemci in 1 Srb, veroizpovedanja razun 1. pravoslavnega vsi rimsko-katoliškega. Za višji razred sposobnih je bilo 379, nesposobnih 150, neizprašanih 11. Poučevali so: Voditelj g. Fran Rakelj, 1 katehet, 9 stalnih in 1 namestni učitelj. Obrtno pripravljalno šolo je obiskovalo v dveh oddelkih 151 učencev do konca leta, med letom jih je izstopilo 46, in sicer jih je bilo iz Ljubljane 144, zunaj Ljubljane stanujočih pa 7, razun 2 vsi samo slovenski govoreči. Obrtno bilo je zastopanih 27. Poučeval je vodja g. Fr. Rakelj in 3 učitelji. Šolsko delarno je obiskovalo: oddelek za mizarstvo 6 učencev in oddelek za lepljenstvo 22 učencev. Poučeval je vodja in 2 učitelja. Poročilo prijavlja tudi gori omenjeni članek g. Belèta in šolska poročila ravnatelja.

— (K pevski slavnosti v Mariboru,) katero priredi dné 6. avgusta „Slovensko pevsko društvo v Ptiji“, vozil bode iz Ljubljane in nazaj posebni vlak jako ugodno in po ceni, torej najbolj kaže vsem udeležnikom slavnosti, da se poslužijo izključno le tega posebnega vlaka. Prihajal bode v Maribor ob 9. uri 20 min dopoludne. Potem bode takoj vzprejem in pozdrav na slavnostnem prostoru „pri Gambrinusu“. Ob 10. uri sv. maša v sv. Alojzija cerkvi. Ob 1/11. uri glavna pevska vaja. O 1. uri skupni obed, pri katerem svira godba. Ob 4. uri IX. veliki zbor in ob 5. uri veliki koncert s sodelovanjem Ptajske godbe. Popolni vspored slavnosti priobčimo v jedni bodočih številk.

— (Nepotrebitno društvo.) Piše se nam iz Idrije: Tisti patentovani katoliki, ki so vzeli v zakup versko mišljeno in imajo pravico vsakega, kdor ne pleše kakor mu oni zvižgajo, proglašiti in razupiti za brezverca in liberalca, so sicer pri nas s svojimi naklepi že večkrat pogoreli ali vzbudili temu ne marajo odnehati. Sedaj snujejo uovo bralno društvo na „katoliški“ podlagi, baje ker so sedanja bralna društva — brezverska. Da je to lažnivo očitanje, ni treba šele dokazovati; člani čverterih že obstoječih bralnih društev bi se samo ponizali, ako bi hoteli braniti čast svojo in društev proti obrekovalcem. Ali bo novo društvo zamoglo koristiti delavcem v gmotnem ali duševnem oziru, je vprašanje, na katero je tako lahko odgovoriti. Velikanska večina Idrijskih delavcev ima v tem oziru povsem jasne pojme. Naši možje so že večkrat pokazali, da so odločno narodni, razsodni ljudje, kateri se ne dajo zapeljati in zlorabljeni v protinadne in sebične namene. Če pa se iznubijo tistih elementov, ki snujejo novo društvo, je to zanje samo dobro in tudi častno. Basta!

— (Slovensko bralno društvo v Kraji) ima dne 30. t. m. ob 1. uri popoludne v društvenih prostorih svoj redni občni zbor s sledenim dnevnim redom: 1. Ogovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti in predlogi.

— (Novo bralno društvo) se je ustanovilo v Vipavi pod imenom „Kmetijsko in obrtniško bralno društvo“ ter je ustanovni odbor predložil vladni pravila v potrjenje.

— (Nova poštna zveza.) Od 16. t. m. vozi meja Planino in Rakekom še drugi poštni sel, ki odhaja iz Planine ob 12. opoludne in prihaja na Rakek ob 1. uri popoludne, odkoder se vrne ob 1/4. uri zopet v Planino.

— (Breška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 30. t. m. ob 7. uri zvečer v čitalniških prostorih v hotelu Klembas v Brežicah z nastopnim redom: Nagovor načelnika, oziroma njega namestnika, poročilo zapisnikarja, poročilo blagajnika, volitev načelnštva in slučajni nasveti. Vsi članovi in prijatelji družbe se s tem prijazno vabijo, da se udeleže zborovanja polnoštevilno v prid blagovstvari.

Načelnštvo.
— (Slovenskim učiteljem.) Ormoži je razpisano učiteljsko mesto v tretjem plačilnem redu. Opazirajo se slovenski učitelji, da se udeleže mnogoštevilno kompetence. Kompetenčne prošnje se imajo uložiti do 15. avgusta pri krajnem šolskem svetu v Ormoži.

— (Samomor.) V Ptiju ustrelil se je 51 let stari solicitator dr. Čučeka, g. Sieber, oče več odraslih otrok bajé — zaradi nesrečne ljubezni.

— (Umrl je v Celovci) v cvetoči dobi 22 let g. Vladimir Hren, bivši uradnik pri „Unionbank“, sin g. deželnega svetnika Jakoba Hrena, bivšega državnega poslanca in brata graščaka in

veletržca g. Frana Hrena. Izguba, ki je zadela rodbino g. Hrena, je tem bridkeja, ker je bil pokojni jedini otrok.

— (Nova brzjavna postaja.) V Solkanu na Goriškem odprla se je danes brzjavna postaja z omejeno službo, zvezana s poštnim uradom.

— (Instalacija Tržaškega župana) vršila se je včeraj opoldne tako slovensko. Namestnik Rinaldin je pozdravil župana in navajal razne važne zadeve, katere bo rešiti obč. svetu. Župan Pitteri se je zahvalil in prosil, naj se vlada v bodoče bolje ozira na upravičene želje mesta Tržaškega. Drugi podpredsednik dr. Dompieri pozdravil je župana, na kar je Pitteri obširno odgovoril, povdarjajoč zlasti kulturni in italijansko-narodni moment. — Zbrani ireditovci predili so županu veliko ovacijo.

— (V Zagrebu umrl je) znani tovarnar Franjo Pokorný v 65. letu svoje dobe. Bil je odličen zastopnik domače industrije in pridobil je za svoje vinske izdelke in likerje na mnogih razstavah prva darila, svinčne in častne diplome. Bil je tudi odlikovan z Franc Jožefovim redom in zlatim zaslubnim križem in vitez francoske častne legije.

Prvo korno družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Koler) se razširja vse bolj in je zašla sedaj že v Italijo. V Alessandriji, v Pijemontu primerilo se je za nekoliko dni 18 slučajev; 13 bolnikov je umrlo. V Tortoni so umrle 4 osebe za kolero, v Acquiju 5 oseb, v Monferatu 3 osebe in v Noviju 3 osebe. Posamni slučaji kolere primerili so se tudi že v Lombardiji. V Miljanu se prebivalstvo zelo boji, da se zaplodí smrtonosni bakterij tudi v tem mestu.

* (Novi lek proti koleri.) Neki ameriški mesečnik „The Arena“ prinaša članek dr. Lench, v katerem priporoča kot lek proti koleri arzenik. Dr. Lench trdi, da bi se na ta način 90% vseh bolnikov lahko ozdravilo od kolere.

* (Potres v Dubrovniku.) 24. t. m. zjutraj ob 5. uri bil je v Zadru močan več minut trajajoč potres. Jeli prouzročil kaj škode še ni znano.

* (Grozna nezgoda.) V Nehanicah pri kraljevem Gradiču kupil je neki ključar več starib bomb najdenih na polju še 1. 1866. Ko je hotel jedno teh bomb očistiti, razpočila je in siromašnega ključarja raztrgala na drobne kosce.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sežana 26. julija. Udeležba pri veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda tako mnogobrojna. Došle goste pozdravila na kolidvoru gospodična Mahorčičeva in župan Mahorčič. Godba svirala: „Naprej“. Mnogobrojno občinstvo je udeležnike z burnimi Živio-klici pozdravljalo; gospodične delile šopke. Trg bil krasno z zastavami ozlajšan in postavljen slavolok z napisom: „Vam, ki ste naši!“ Zborovanje se je vršilo v najlepšem redu. Predsednik izvoljen zopet jednoglasno Zupan, v odbor vsi dosedanji odborniki, samo namesto dra. Tavčarja izvoljen Koblar. Navdušenost velika. Ženstvo mnogobrojno zastopano.

Dunaj 26. julija. Občinski svet je podal pritožbo zoper namestniško naredbo, da se bo odslej vedno vladni zastopnik udeleževal sej obč. sveta, a namestnik je pritožbo zavrnil. Mestni svet se je vsled tega pritožil na ministerstvo.

Pariz 26. julija. Ministerski svet sešel se včeraj v Marlyju. Ukrepi še niso znani. Vojne vlade ne more napovedati, ne da bi to dovolil parlament, ki pa sedaj ne zboruje. Admiral Humann odpeljal se s tremi oklopnicami in nekaterimi torpedovkami proti Sijamu. Angleški poslanik Dufferin imel danes daljše posvetovanje z ministrom Develleom.

Dunaj 26. julija. Tovorni vlak skočil blizu Št. Vida s tira. Strojevodja ubit, vlakovodja težko ranjen.

Zagreb 26. julija. 600 zidarjev ustavilo včeraj delo. Delodajalci odklonili vsako pogajanje.

London 26. julija. V dinamitni tovarni v Albenu nastala eksplozija. Tovarna popolnoma zrušena. Devet osob je bilo ubitih, dvajset ranjenih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leto 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Pri požarih, ki so bili početkom tega na mojih gospodarskih poslopijih po zločinu prouzočeni, so se bila tak pogorišča stopeča, deloma lesena, deloma s slamo krita poslopja rešila le, ker je slavno gasilno društvo v Trebnjem bilo takoj na lici mesta in je z velikim naporom in trndom ogenj omejilo.

V sledi tega storim le svojo dolžnost, ako dobro izvežbanim gasilcem in vrlemu načelniku društva gospodu F. Tomiču javno izrečem svoje priznanje in zahvalo za hitro in izdatno pomoč.

Isto tako izrekam sl. c. kr. orožništvu za točno in odločno izvrševanje svojega poklica, kakor tudi sl. gasilnemu društvu iz Velike Loke, ki je prišlo iz velike daljave, svojo najtoplejšo zahvalo.

V Trebnjem, dné 23. julija 1893.

Posnemica Trebanjske grščine:

Marija Gressel.

Tujci:

25. julija.

Pri Maliči: Roskiewicz, Moder, Bonadei, Mayer, Mandel iz Trsta. — Kollerman, Leckenbacher, Jahn, Ehrenstein, Petzoldt, Heindl, Partlač z Dunaja. — Werle, Kleinfeller iz Maribora. — Theodorovič, Nikolajevič iz Belega grada. — Parkar, Treo iz Celja. — Hoffbauer iz Celovca — Schiegholtz, Engel iz Brna. — Balzarek iz Kranja. — Petsche iz Starega trga. — Fischer iz Budimpešte. — Winterhalter iz Gradca.

Pri Slonu: Dr. pl. Schnied, Lustig, Hirsch, Bischof z Dunaja. — Almedo iz Trsta. — Gregorec, Roš iz Trbovelj. — Karolnik iz Kamnika. — Cerdal iz Gradea. — Hinkar iz Monakovega. — Dr. Burger iz Kočevja. — Moline iz Tržiča.

Pri južnem kolodvoru: Sorč iz Trsta. — Wais, Michatovski iz Rima.

Umrli se v Ljubljani:

25. julija: Leopold Šule, umirovljeni železniški pažnik, 77 let, Marije Terezije cesta št. 14, spridenje želodca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
25. julija	7. zjutraj	738.3 mm.	13.6° C	sl. vzh.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	735.7 mm.	25.0° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	735.7 mm.	18.2° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.

Srednja temperatura 18.9°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 26. julija t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 97.30	—	gld. 97.25
Srebrna renta	96.95	—	96.85
Zlata renta	118.85	—	118.90
4% kronska renta	96.45	—	96.35
Akcije narodne banke	97.8—	—	98.0—
Kreditne akcije	333.90	—	335—
Lordon	125.05	—	125—
Napol.	9.91 1/2	—	9.90 1/2
C. kr. cekini	5.88	—	5.85
Nemške marke	61.35	—	61.27 1/2
Italijanske lire	48.05	—	—
Papirnatи rubelj	1.30	—	—

Dnē 25. julija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193	—
Ogerska zlata renta 4%	—	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	—
Kreditne srečke po 100 gld.	137	—
Rudoljove srečke po 10 gld.	23	30
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	257	—

Amerika, Afrika, Avstralij
Ilustriran vožnji red, zemljevidi, opisi, kakor tudi prospekti najglasovitejših brzo in poštno parobrodnih prog se době zastopaj pri centralnem bureau za prekomorski promet

W. Raydh & Co., 1 rue au Sucre, Antwerpen.

(703) — Treba je natančno povedati, kam se namenjava potovanje. —

Neobhodno potrebno v otroški sobi!

DOERING-ovo MILO

s sovo
tolščno milo prvega reda,
brez vsake jedkosti,
nepopateno čisto in strogo
nevtralno.

Bo uporabi Doering-ovega mila pri umivanju in kopanju male dece je povse izključen škodljivi upliv, ki ga imajo stroga mila na otroka; ono ne peče, ne raztegne in ne zdeli polti, marveč pospešuje nje funkcije in brani, da ne izgleda, kakor bi bila ozujena, ter dela, da je polt čista, bela in nežna. Otroku prija samo jedno milo in to je Doering-ovo milo s sovo.

Dobiya se povsed komad po 80 kr.

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nočić.

Zahvala.

Za obile dokaze blazega sočntja povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega, ne-pozabnega soprega, ozir. očeta starega očeta, brata, svake in strije, gospoda

Josipa Hočevarja

in za krasne vence in mnogobrojno spremstvo k poslednjemu poštu predstega ranjencev izrekam tem potom najglobokejšo in najskrnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 26. julija 1893.

(773) — Žalujoči ostali.

Proda se

stari, čez 30 let obstojedi

sedlarski in jermenarski obrt

na zelo obiskovanem trgu po najugodenjih pogojih ter se lahko takoj s prodajalnico vred prevzame.

Več o tem poziv se pri A. Kalis-u, Prešernov

trg št. 8. (763—2)

V tukajšnji trgovini z železnino se tako vsprijemeta:

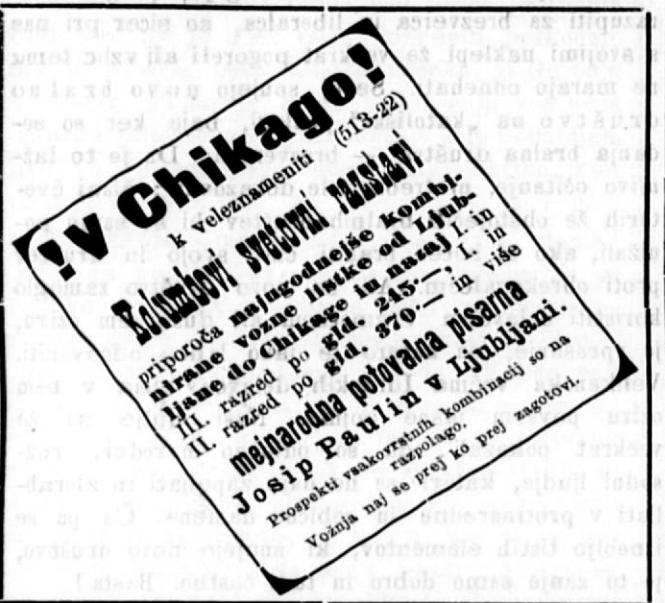
koni

dober prodajalec na drobno, slovenskega in nemškega jezika zmožen, in

učenec

močan, iz boljše obitelji in z zadostno naobrazbo.

Ponudbe pod M. M. poste restante Ljubljana.

Na najnovnejši in najboljši način

umetne

zobne

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

zobozdravnik A. Paichel,

</div